

Slovenska zveza na Švedskem

Slovensko GLASILO

Slovenska BLADET

JESEN / HÖST 2016

ISSN-2000-2173

Št./Nr 56

Letnik/Årgång 15

Slovenska riksförbundet i Sverige

Slovensko GLASILO / Slovenska BLADET
September 2016, Št./Nr 56, Letnik/Årgång 15

Izdajatelj/Utgivare: Slovenska zveza na Švedskem / Slovenska riksförbundet i Sverige, PG:72 18 77-9

Finančna podpora: Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu; Članarina SZ

Slovensko GLASILO (2002) izhaja 4x letno v 530 izvodih

Naslovna fotografija/omslagsfoto. Velika planina, avtor Branko Mohorič

Fotografija na zadnji strani/sista sidan: cerkev sv. Duha na Javorci, avtor Marjana Ratajc

Za vsebino objavljenjih člankov so odgovorni avtorji. Pisma društev, ki niso člani Slovenske zveze, in oglase posameznikov objavljamo le, če je v glasilu dovolj prostora.

VSEBINA – INNEHÅLL

UVODNA BESEDA – INLEDNINGSORD	3
PRESEDNIK IMA BESEDO	4
SLOVENSKI DOM GÖTEBORG	5
SLOVENSKO DRUŠTVO SIMON GREGORČIČ KÖPING.....	7
ORFEUM – LANDSKRONA	11
PLANIKA MALMÖ	15
SLOVENSKO DRUŠTVO STOCKHOLM.....	20
KULTURA – KULTUR	22
NEKAJ ZA OTROKE – NÅGOT FÖR VÅRA MINSTA.....	22
RECEPTI – RECEPT	23
SMEH JE POL ZDRAVJA –	27
ETT GOTT SKRATT FÖRLÄNGER LIVET	27
KVIZ – FRÅGESPORT.....	29
POTOPISI – SEMESTERMINNEN.....	30
OBVESTILA– MEDDELANDEN	36
V SPOMIN – IN MEMORIAM.....	37
PISMA BRALCEV – LÄSARNAS BREV	40

Glavni in odgovorni urednici/

huvuredaktörer:

Častna članica uredništva/hedersmedlem:

Oblikovalka & slov. lektura / Teknisk redaktör:

Distribucija & lektura šved. besedil / Distribution:

Danni Strazar, Suzana Macuh

Augustina Budja Bencek

Danni Strazar

Suzana Macuh

Naslov uredništva / Redaktionsadress:

E-naslov/E-post:

Slovenska riksförbundet i Sverige

Box 145

731 23 Köping

slovenskoglasilo@gmail.com

Svoje prispevke pošljite na zgornji naslov do 25. novembra 2016!

Skicka era bidrag till Slovenska BLADET senast den 25 november 2016, adressen ovan!

UVODNA BESEDA – INLEDNINGSORD

Letos v juniju je minilo 25 let, odkar je naša mlada država Slovenija postala samostojna. To je čudovit jubilej, ki ga čuti vsak zavedni Slovenec. Dogodke iz časov osamosvajanja nosimo globoko v srcu. SLOVENSKO GLASILO na Švedskem nam že 15 let nudi tekoče informacije o aktualnih dogodkih med Slovenci na Švedskem, delno tudi novice iz Slovenije.

Z vašo podporo, spoštovani dopisniki in uredniki GLASILA ostaja slovenska beseda živa tudi na Švedskem. S svojim znanjem, potrpljenjem in dobro voljo nam urednici Danni in Suzana s podporo Slovenske zveze na Švedskem omogočata redno prejemanje Slovenskega GLASILA v naše poštna nabiralnike doma. Na nas, dopisnikov je le, da jima pošljemo svoje prispevke. Mi vsi smo torej zaslužni in zavezani k nadaljnjemu obstoju naše revije.

Jesen je že na pragu, gotovo se je v naših domačih arhivih nabralo veliko snovi, ki bi zanimala tudi ostale bralce GLASILA, zato ne odlašajmo, pišimo na uredništvo in povejmo kaj o naših poletnih doživetjih. Fotografije pošiljamo posebej. Vse, kar se nam je že zgodilo, je naša zgodovina, in kar nas čaka jutri, je neznanka.

Veliko plodnega ustvarjanja, zdravo in prijetno jesen želi svojim sodelavcem častna članica uredništva GLASILA, Augustina Budja Bencek

(Foto: Zvone Podvinski)

PRESEDNIK IMA BESEDO

Kot vsako leto je tudi letošnji dopust za nami. Upam, da ste se vsi imeli lepo in da vam je narava ponudila oddih ter da ste si privoščili lepe trenutke na morju ali kje na svežem zraku. Letošnje poletje je vsem ponudilo veliko zadovoljstvo, saj je bilo na pretek lepih, sončnih poletnih dni. Sam sem imel občutek, da je letošnje poletje čisto prehitro minilo.

Delo Slovenske zveze tukaj na Švedskem je v polnem razmahu, enako velja tudi za društva. Po vseh prejetih informacijah se počasi pripravljamo na srečanja članov po društvih ali pa ob različnih priložnostih. Ena takšnih priložnosti za srečanje je bila v okolici Köpinga, ko je srečanje organiziralo društvo Simon Gregorčič, na isti dan pa je srečanje potekalo tudi v okolici Olofströma. V upravnem odboru zveze se bomo trudili in naredili vse, da bodo takšne aktivnosti in srečanja organizirana tako, da bodo primerna za vsakega slovenskega rojaka, ki je aktiven in povezan z katerim koli slovenskim društvom na Švedskem. Vabim vse slovenske rojake, ki še niso včlanjeni v društva, da se nam pridružijo in se povežejo s člani v društvih in obenem v Slovenski zvezi.

Delo in aktivnosti Slovenske zveze.

Zaželeno je tudi, da se sreča mlajša, torej druga in tretja generacija, ali pa vsaj po en predstavnik vsakega društva.

Vse informacije dobite pri odgovorni osebi predstavnici za mlade, Suzani Macuh. Tel. 072 – 9431731 ali pa na e-naslov: suzana.macuh@gmail.com

Novembra je načrtovana jesenska konferenca upravnega odbora Slovenske zveze.

Predviden datum je 12 .11. 2016, kraj in čas bosta sporočena vsem članom UO SZ.

Vabljeni

Alojz Macuh, predsednik Slovenske Zveze

SLOVENSKI DOM GÖTEBORG

Novice iz Göteborga

Poletja skoraj konec, morda bodo prišli še kakšni topli dnevi, toda čas teče in prihaja jesen, za njo pa še dolga zima.

Upam, da ste se vsi vrnili s prijetnih dopustov ter da ste preživeli lepe dneve kjer koli, se srečali s prijatelji, obiskali sorodnike in tudi lepe kraje naše domovine. Ostali bodo lepi spomini in doživetja za temne zimske dni.

Delo v društvu še bolj počiva, saj se vsi člani upravnega odbora še niso vrnili. Spomladi smo prestavili izlet na jesen, bomo videli, kako bo v jeseni.

V Göteborgu je bil od 16. avgusta do 21. avgusta Kulturkalas (kulturno slavje), ko so po vsem mestu stali šotori z različno glasbo ter s hrano in cvetjem. Seveda je bilo poskrbljeno tudi za tiste, ki radi plešejo, saj so se glasbene skupine menjale vsak večer. Popularni pevci so zabavali poslušalce pozno v noč. Vse to se je dogajalo ob dobri hrani iz Avstralije, Francije, Italije, našle pa so se tudi različne salame, različni siri iz Nizozemske, predstavljena je bila tudi Nemčija s kislim zeljem in klobasami, iz Poljske so bile prav tako njihove specialitete, iz Anglije smo lahko videli porcelan in dobre marmelade ter sire. In seveda španske vafle, ki jih gotovo ne bom drugič zamudila.

Ker je bilo vreme letos lepo, je bilo obiskovalcev veliko, še posebej ob večerih in konec tedna. Z možem sva se sprehodila med vsemi temi vonjavami in specialitetami. Kupila sem dve temno rdeči Amaryllis lilje in doma sem izmerila, da imajo premera 42 cm, kupila sem jih pa za 25:--. Bomo videli, kako bo cvetelo, dala sem jih v hladilnik, da ne bosta prezgodaj začeli poganjati. Morda mi bo uspelo, da bo cvetela za božične praznike. Drugače so bili dnevi sproščeni, nabirala sem borovnice, ki jih je bilo letos zelo veliko in so bile sladke. Tudi brusnice so bile lepe. Vrtnice na vikendu so lepo cvetele in mi delale veselje in se mi tako zahvaljevale za vse delo spomladi. Poskušam se potruditi, da uživam v prostem času, odkar sem upokojenka, in včasih mi uspe.

V mesecu maju smo se poslovili od našega člana Janeza Slebiča na pokopališču Torslanda. Ženi Veroniki, hčerki, sinovoma, vnukom in znancem izrekamo svoje sožalje.

Nekaj našim članom, za katere smo zvedeli, da so bolni ali bili operirani, sem poslala tudi nekaj voščilnic z željo, da naj okrevajo. Upamo, da se Vam je zdravje povrnilo.

29. avgusta je v Göteborgu gostoval mladinski zbor Junge Chöre München. Poslušali smo koncert čudovitih glasov, ko je enaintrideset mladih nastopilo v katoliški cerkvi.

Naši jubilanti:

- NOVEMBER
Ferdinanda Benigar 60 let
- DECEMBER
Ivanka Čok 70 let
Jože Benigar 70 let
Ivan Cesar 75 let
Ivan Mlinarič 75 let

***Lep dan Vam vsem želimo. Najbolj običajno jutro,
posejemo s cvetjem in roso.***

In vendar je vsaka živa meja ovešena s svetlobnimi biseri.

***Svet se blešči ob vzhajajočem soncu,
in vse to je Vaše, zato bodite radostni in srečni.***

Čestitke ob Vašem prazniku!

Leta minejo, a srce se ne postara, kadar polno je miru in ljubezni žara. Kdor drugim ga odpira, ostaja večno mlad in zaradi njega bolj ima življenje rad.

Lep pozdrav!

Slovenski dom, Marija Kolar

SLOVENSKO DRUŠTVO SIMON GREGORČIČ KÖPING

Obdobje, v katerem smo trenutno, je res najlepše in najbogatejše v vsem letu. Narava nam ponuja bogate pridelke, vremenske razmere so ugodne, skratka, v vsem letu je veliko vsega lepega in zdravega, česar se lahko naužijemo. Člani društva Simon Gregorčič smo bili delovni in aktivni skozi vse leto, konec aprila smo se veselili ob kurjenju kresa in ob pečenih klobasah, v maju smo bili na tradicionalnem Binkoštnem romanju v Vadsteni, in drugi dan po prazniku smo imeli v gosteh Rafaelovo družbo iz Slovenije. Imeli so namreč željo, da obišejo naše društvo v Köpingu in malo pobrskaajo po arhivskem materialu, ki ga naše društvo hrani za naslednje rodove.

Na fotografiji: Člani Rafaelove družbe na obisku v Köpingu

Junija smo se prav tako zbrali na tradicionalnem srečanju ob začetku poletja ter obenem ob praznovanju praznika 25-letnice samostojne Slovenije. Bilo je res pravo vzdušje, veselje zbrane družbe je trajalo pozno v večer, ob pečenju na žaru ter ob dobri kapljici smo dvojni praznik praznovali z radostjo na obrazu in z veliko željo v srcu, da se določene stvari v domovini Sloveniji izboljšajo.

Pred nami je bil čas dopustov, zaželeli smo si prijetne dopustniške dni ter da se zopet zdravi in zadovoljni vrnemo nazaj na svoje redne delovne obveznosti in k aktivnostim, ki so pred nami v jesenskih dneh. Srečanje vseh generacij in uživanje ob nabiranju gob, borovnic in še kaj. Letos smo bili v velikem pričakovanju, da bo

veliko gob, saj je bilo dovolj dežja. Pri tem druženju ob nabiranju bogatih dobrot, ki se najdejo v gozdovih, pa je pomembno tudi veselo druženje med nami. Hvala vsem, ki se skupaj z nami trudite in vztrajate, da se ohranjajo običaji.

Predsednik društva: Alojz Macuh

Obvestilo vsem članom Društva Simon Gregorčič

Meseca oktobra je spet čas, da se ponovno začnemo zbirati v prostorih društva Simon Gregorčič. Društvo bo odprto od 16.00 ure naprej, vabljeni k sodelovanju.

Dobrodošli!

Upravni odbor

Srečanje vseh generacij

Letošnje srečanje vseh generacij je bilo izvedeno v avgustu. Člani sosednjih društev Eskilstuna in Stockholma so se nam pridružili, prav tako je bilo veliko rojakov iz okolice Västmanlanda. Srečanje je bilo veliko bolj uspešno, kot smo ga pričakovali. Vredno je pohvaliti vse dobre ljudi, ki so pomagali pri organizaciji in tudi na samem srečanju. V veselje nam je bilo delati ob tako lepo zbrani družbi, ki je bila prisotna na srečanju vseh generacij, na podeželju Lersäter v bližini Köpinga. Vedno je lepo in toplo v srcu vsem organizatorjem, ko vidiš vesele in zadovoljne ljudi okrog sebe.

Spodaj na slikah: Najmlajša in najstarejša obiskovalka tega srečanja, Ema Ross in Marta Zorja, ter najmlajši udeleženci srečanja

Z zadovoljstvom smo se razšli v poznih večernih urah, se poslovili in si obljubili, da tudi v prihodnje nadaljujemo s srečanjem. V uvodnem delu srečanja sem v pozdravnem govoru omenil, kako je prišlo do tega srečanja, z željo da se društva bolj povežemo med seboj in da se takšne aktivnosti izvajajo vsakokrat na novi lokaciji ter pod vodstvom drugega društva.

Poskrbeli smo tudi, da ljudje niso bili lačni in žejni. Boštjan Pristovnik, Jozef Meglič, Alojz Meglič.

Tudi za dobro voljo sta poskrbela Sebastian Meglič in Alojz Macuh

Zapisal: Alojz Macuh

Flergenerationsträff i Lersäter, Köping den 27 augusti 2016

Med hjälp av slovenska riksförbundet anordnade slovenska föreningen Simon Gregorčič i Köping en flergenerationsträff där vi bjöd in närliggande slovenska föreningar och även icke-föreningsanslutna slovenere. Träffen ägde rum i friluftsområdet Lersäter, strax utanför Köping. Intresset för denna träff var stort, 65 stycken deltog under denna dag som blev mycket lyckad. Under dagen kunde man spela kubb, boule, gå en frågesport med tema Slovenien, kasta pil eller bara umgås och lära känna nya bekantskaper. Det bjöds på mat och dryck och även det var typiskt slovenskt, fast med svenska inslag.

Vår yngsta deltagare är endast 9 månader gammal och den äldsta är strax över 80 år. Alf Macuh, ordförande i slovenska föreningen samt ordförande i slovenska riksförbundet summerade dagen med följande ord: "Det är första gången vi anordnar en sådan familjedag för fler slovenier än bara de som är aktiva i vår förening och jag är glad över att så många

ville komma! Eftersom behovet av att träffas och intresset för vårt hemland Slovenien är stort, blir det garanterat fler liknande träffar i större skala". Samtidigt som denna träff ägde rum, pågick även en slovensk flergenerationsträff i Barnakälla, Olofström.

ORFEUM – LANDSKRONA

Dnevi postajajo občutno krajši, kot pa smo jih bili vajeni poleti. Kaj hočemo, jesen je tu. Sicer pa ima vsak letni čas svoj čar. Samo pogledjte naša jabolka na vrtu! Kar srce se smeji ob pogledu nanje. Najbrž so tudi gobarji prišli že na svoj račun. Na klopci ob gozdičku so uživali moji trije pravnuki; Melvin, 3, Enya in Hollie, 1,5. Jaz najpogosteje zaradi ohromelosti po možganski kapi opazujem svoj svet skozi okno svojega bivališča in se veselim številnih fotografij, ki mi jih občasno posredujejo moji sorodniki. Nečakinja Bernardka se je s svojim izvoljencem Mitjo podala proslaviti dvojnega »Abrahama« na drugi konec sveta na otok Mavricij, od koder sta nam poslala prekrasne fotografije in na ta način delila svoja doživetja tudi z nami. Ob torkih se z družino redno srečujemo pri nas doma. Takrat nas Zvonko preseneti in postreže s kakšno odlično jedjo.

Tudi Charlijev rojstni dan v juliju smo obhajali pri njem na domu. In še veliko drugega se je dogajalo poleti, med drugim smo v Smålandu obeležili 70. rojstni dan Milana Belega ter Katarine, z Zvonkom in s hčerko Inger smo za nekaj tednov obiskali Slovenijo.

Uživali smo v prelepi naravi, v družbi sorodnikov, sosedov in prijateljev, tudi nekaj fotografij imamo od tam, tako, da bo spomin ostal bolj svež. Med drugim smo se v Ljutomeru

srečali z Bukovčevima Sonjo in Jankom (povratniki iz Švedske) ter z dvema od njunih hčera, s Sonjo in Annamarijo s soprogoma. Obiskali smo tudi sorodnike, ujca Lojzeka Bohanec in Viktorja Ketler v domu za ostarele v Mariboru, Inger je obiskala teto Sonjo v Celju, midva pa potem sestrično Vesno v Ljubljani ter prijateljico Ilono Bernardi. Karbova Lojzek in Pol-dika sta nas pred odhodom povabila na poslovilno kosilo. V objektiv sem z našega balkona ujela tudi soseda Ido in Dirka Hoffman. Obiskali smo tudi poslednji dom naših dragih pokojnih. Obiskala sta nas tudi Bernardka in Mitja ter ob slovesu sosedovi Kovačec. Nato je sledila vrnitev, prva postaja je bila v Nemčiji, hotel Ambiente, nato smo po dveh dneh potovanja pristali spet doma.

V Landskroni se je odvijal karneval, kjer je nastopila tudi skupina Flash back s pevko Dorico in z gostjo Leonido, prekrasen dogodek! Nato je v Helsingborgu Ida Andersson predstavila svojo knjigo Katja.

21. avgusta smo slavili 20. rojstni dan Charlieja Budja Solveja. Družimo pa se tudi z ostalimi člani naše velike družine.

POGREB V LANDSKRONI

25. julija je bil v Landskroni pogreb, umrl je daleč naokrog znani rojak, Mirko Prevolnik, po domače Fric, rojen 1928 v Vojniku, doma iz Billesholma. Na Švedsko je prišel z ženo Katarino in z otroki v začetku 60.ih. Prva zaposlitev je bila v pekarni, kjer je pozneje zaposlil tudi brata Martina. Oba sta bila namreč izučena peka.

Fric in Martin pri malici med delom v pekarni; 1992, v Billesholmu rojaki se veselijo ob internacionalnem priznanju samostojnosti Slovenij. Tudi s te fotografije (zgoraj desno) jih je že veliko pomrlo.

Pozneje je pomagal številnim rojakom ob prihodu na Švedsko, bodisi s stanovanjem ali s hrano. S soprogo Katico sta prirejala prve slovenske veselice v Asmundtorpu. Mnogi rojaki se ga gotovo s hvaležnostjo spominjajo. Pogreba se je udeležilo veliko število rojakov od blizu in daleč, mnogi pa so sicer že pred njim odšli v večnost, ali pa jim je bolezen udeležbo preprečila. Pogrebni obred je vodil g Zvone Podvinski, naš "švedski vagabund".

Počivaj v miru Fric in naj ti bo zemljica lahka! Svojcem izrekamo iskreno sožalje, saj je s Fricem odšel tudi del naših življenj in lepih spominov.

Takole, nam drugim življenje teče naprej, včasih z zaprekami, večkrat pa dokaj gladko. Vendar nam je pred očmi, da je vse na tem svetu minljivo.

Evropa, kam?

Nadaljujem z zapisom, povzetim iz Radia Ognjišče, avtorja dr. Janka Prunka, ker se globoko strinjam. Slovenci praznujemo 25 let demokratične in samostojne države. Uresničile so se sanje in zdelo se nam je, da se je nebo sklonilo do nas in nam naklonilo svetlo prihodnost. Pričakovali smo veliko, morda preveč, toda navdušeno doživljanje osamosvojitve, mednarodnega priznanja ter vstopa v Evropo je bilo upravičeno, a tudi preoptimistično. Evropa se je vzpostavila z grško in rimsko civilizacijo, ki pa sta propadli zaradi pomanjkanja zavesti o transcendentalni naravi človeka. Z razsvetljenstvom je dosegla izreden napredek v znanosti, tehnologiji in gospodarstvu, in uresničila pravno in socialno emancipacijo človeka, vključno suverenost narodov.

Toda Evropa zanemarja zavest o presežni naravi človeka, pridobljeno s krščanstvom, kar je privedlo do nacifašističnega in komunističnega totalitarizma, pa tudi do podivjanega kapitalizma, slonečega na nerazumnem hlepenju po profitu. Stara celina se iz krize lahko dvigne z novim duhovnim gibanjem, ki bi moralo sloneti na dveh temeljih, na teološkem (vera, upanje, ljubezen) in na razsvetljenem (pamet, pravičnost, pogum in mera).

K tem mislim ni mogoče pripomniti drugega kot to, da bi Slovenija morala takoj začeti uvajati primerne programe v šolske učne načrte in jih tudi izvajati. Kajti, na mladih svet stoji!

Prijetne jesenske dni bralcem Slovenskega GLASILA z lepimi pozdravi želi:

Gusti Budja Benček

PLANIKA MALMÖ

Praznovanje 40-letnice pevskega zbora Planika in Slovensko srečanje 16. aprila letos je potekalo v prostorih Makedonske pravoslavne cerkve. Bilo nas je mnogo, bilo je veselo - prav tako, kot se za takšno prireditev spodobi. To bil tudi neke vrste ognjeni krst na lanskem občnem zboru izvoljenega upravnega odbora. Oganizacija takšne proslave ni mačji kašelj. S pomočjo članov in trdim delom so izpeljali prireditev na zares visokem nivoju. Uspelo jim je privabiti tudi zavidljivo število gostov, kar je danes velik problem. Bilo jih je toliko, da za vse ni bilo prostora in so jih morali nekaj celo odsloviti.

K uspehu so seveda v veliki meri pripomogli tudi nastopajoči v kulturnem programu, ki jih je bilo kar precej. Iz Slovenije: Oktet Planika – Slov. Bistrica in ansambel Zadetek iz Maribora. Iz Švedske: Slavljenci, Pevski zbor Planika Malmö in dirigent Johannes Likar. Različni glasbeni in pevski sestavi: pevec in kitarist Jure Bistričič, basist Josef Sternad, harmonikar in multiinstrumentalist Tomo Vitanc – Helsingborg, harmonikar in skladatelj Viktor Semprimožnik, pevka in kitaristka Danni Stražar, tokrat v duetu z Marjeto Pagon, Malmö. Slavja so se udeležili tudi slovenski veleposlanik iz Kopenhagna Tone Kajzer, minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazd Žmavc in častni konzul Dario Križ. Na mestu je bil tudi celotni upravni odbor Slovenske zveze na Švedskem, ki je imela tega dne v društvenih prostorih Planike svoj letni občni zbor.

Oktet Planika iz Slovenske Bistrice sestavljajo: prvi tenor; Aleksander Kavkler in Niko Turk, drugi tenor Uroš Kavkler in Franc Ribič, bariton Ignac Pančič in Boris Jakopin, bas Slavko Topolovec, Miroslav Vodovnik in Martin Juhart. Umetniški vodja in dirigent je Ignac Pančič. Februarja letos so tudi oni praznovali pomemben jubilej, 35. obletnico svojega obstoja. Ob tej priložnosti so imeli na bistriškem gradu odmeven jubilejni koncert. Vsi tisti ki se niste mogli udeležiti jubileja v Malmöju, pa jih lahko slišite in vidite na spletnem kanalu YouTube.

Še nekaj besed o prihodnosti pevskega zbora Planika, ki zadnje čase šteje samo še šest članov. Pred nedavnim je, večinoma iz zdravstvenih razlogov, prenehalo nastopati kar šest pevcev. Andrej Pagon, Jože Myndel, zakonca Angela in Gabriel Stanič, Ludvik Cimerman in Jože Bergoč. Ni težko ugotoviti, da jih pestijo precejšnje težave. Treba bo sestiti za mizo in se dogovoriti kako naprej.

To so tudi storili. Zbor bo od jesen 2016 nastopal kot sekstet ali septet, ponovno pridružitve je namreč napovedal Andrej Pagon, ki je medtem toliko ozdravel, da lahko spet prepeva. Vaditi bodo pričeli konec meseca avgusta, 2016. Sekstet pomeni šest, septet pa sedem članov kakšnega zbora ali zasedbe.

Jože Ficko

Še žalostna novica: 24. julija je v štiriinosemdesetem letu starosti sklenil svojo življenjsko pot Martin Hozjan. Rojen v Prekmurju in zaveden Slovenec je bil prizadeven član društva od prvega dne ustanovitve. Upravni odbor izreka soprogi in sorodnikom iskreno sožalje.

SKD Planika Malmö: še piknik, nato premor...

Enajstega junija je bilo vreme kot nalašč za tradicionalni Planikin piknik v naravi na Bulltofti. Okrog 20 stopinj, rahel veter, sonce, dobra hrana in še boljše razpoloženje so zvalili na plan staro in mlado. Najmlajši je bil še ne leto dni star dojenček, najstarejši pa možakar pri petinosemdesetih. Vmes pa vsi ostali – zbralo se nas je okrog 65.

Ljiljana, Ivanka in Mira so se nastavile fotografu

*Vilibald Vili Šoba
in Josef Sternad v
svojem elementu.*

To je število, ki zahteva res dobro organizacijo in trdo delo. Upravni odbor s pomočniki je delal od zgodnjega jutra, točno ob 13.00 pa je bilo vse nared. Pri dveh pečeh so se potili Rudolf Belec, Karl Šnurer, Vilibald Šoba in Lasse Dahl, goste pa so stregle Natali in Diana Krumpačnik ter Suzana Seč. Vsi so svoje delo na veselje obiskovalcev opravili tako, da ga bolje ne bi mogli. Oglejte si fotografije, ki jih je naredil Jože Myndel.

Zapisal: Joze Ficko

Prva, druga in tretja generacija.

*Gostje PE Lindquist,
Lars Dahl in Stanislav Koren.*

Na soncu ob kozarčku je fletno.

SLOVENSKO KULTURNO DRUŠTVO OLOFSTRÖM

Piknik v Barnakälla 27/8

Zadnjo soboto v mesecu avgustu je bilo neverjetno vroče, kajti sonce je pošteno pripekalo, ko smo se zbrali na tradicionalnem pikniku in srečanju v Barnakälla, ki meji na dve pokrajini, Blekinge in Skåne.

Člani so prišli od vsepovsod, tako da se je šotor kar napolnil. Dobrote na žaru so bile kmalu pripravljene za slastno kosilo. Člani upravnega odbora v Olofströmu so po navadi pridni in urnih rok, ko gre za žar.

Med nami je bil naš glasbenik Viktor Semprimožnik, ki nas je zabaval s poskočnimi slovenskimi melodijami. Po kosilu smo tudi zapeli in petja kar ni hotelo biti konec. Tudi balinarji

so z veseljem metali balince po zeleni travi ter iskali najboljši prostor za igro. V Olofströmu ne poznamo piknika brez balinanja.

Da ne bi bilo preveč dolgočasno, smo tudi pripravili nagradni kviz, toda udeleženci so morali na sprehod okrog vrta ter vpisati odgovore na vprašanja, ki so se večinoma nanašala na Slovenijo.

Tisti, ki so pravilno odgovorili na večino vprašanj, so dobili primerne nagrade.

Nato smo znova prepevali, se veselili, in tudi zaplesali. Proti večeru so se tisti, ki so bili starejši in utrujeni, počasi odpravili na pot proti domov, kajti nekateri so imeli pred seboj kar dober kos poti.

V svoji družbi smo imeli tudi najstarejšega člana Ivana Hrabar in najmlajšo članico, malo Almo.

Prispevek pripravila Silvana Stopar

SLOVENSKO DRUŠTVO STOCKHOLM

V Slovenskem društvu Stockholm nam tudi tokrat ni bilo dolgčas. Prvi poletni sončni žarki so nas zvalili v naravo in junija smo organizirali piknik Slovenskega društva Stockholm v Drottningholmu. Kljub malo navihanem vremenu se nas je zbrala pisana družba, od naših najmlajših do njihovih dedkov in babic. Spomladanski piknik smo organizirali že drugič za-pored in kaj kmalu ga bomo lahko poimenovali Tradicionalni spomladanski piknik!

Ko pa smo že pri piknikih, ne smemo pozabiti na naš obisk 27. avgusta pri slovenskem dru-

štvu Simon Gregor-
čič Köping. Joj, kako
smo se imeli lepo. Bil
je prekrasen sončen
dan, poln smeha in
prijetne družbe.

Naš Jože Stražar je
dobil prvo nagrado
pri igri Tipspromen-
ad in njegova Su-
miko je bila nadvse

vesela polne košare sladkih presenečenj.

Domov smo se odpravili polni lepih vtisov. Še bomo prišli!

Udeleženci srečanja v Köpingu

Tako, poletje nam je že pomahalo v slovo, mi pa gremo s polno paro naprej. Jesen bo polna novih dogodivščin in prigod, slovenskih druženj v Stockholmu pa tudi ne bo manjkalo.

V septembru zopet začnemo s pevsкими vajami našega pevskega zbora Triglav, z otroškimi delavnicami za najmlajše, s turnirji v badmintonu ter z mesečnimi Pivčki Slovencev v Stockholmu.

Termin prihajajočih aktivnosti:

Pevske vaje: 15.9., 22.9. 29.9., 6.10, 13.10, 20.10, 27.10. (novi pevci/pevke dobrodošli!)

Otroške delavnice: 24.9., 15.10, 12.11.

Badminton: 2.10.

Pivč'k Slovencev v Stockholmu: 7.10., 4.11.

Pa še eno pomembno novico imamo za vas! 19. novembra vljudno vabimo vse Slovence na Švedskem od blizu in daleč, da se nam pridružite v Stockholmu na KULTURNEM VEČERU, kjer bo za prijeten večer poskrbela Andreja Zakonjšek Krt, priznana slovenska operna pevka Mariborske opere. Hkrati bo predstavljena tudi fotografska razstava na temo naših domačih krajev, ki vas bo zagotovo pogrela pri srcu. Torej - obljubljam vam zvrhano mero odlične glasbe, ogled prelepih fotografskih utrinkov naše domovine, manjkale pa ne bodo niti domače slovenske kulinarične dobrote! Če bi se želeli udeležiti dogodka in potrebujete prenočišče, vam bomo z veseljem priskočili na pomoč. Vljudno vabljeni!

Do naslednjič – nasvidenje!

Pripravila Andreja Klavžar

KULTURA – KULTUR

Slovensko-švedski koncert

V četrtek, 30. junija je bil v cerkvi sv. Jakoba v Ljubljani koncert s tematskim naslovom »Prepletanja – sammanflätning«. Nastopila sta Akademski pevski zbor Tone Tomšič z nam poznano dirigentko Jerico Gregorc Bukovec, in Hågerstens Kammarkör, Stockholm, pod vodstvom dirigentke Kerstin Börjeson.

Cerkev je bila polna, med poslušalci je bilo tudi nekaj nas, švedskih Slovencev, med drugimi Jože Stražar in Sumiko, Janez Bajt in jaz z družino. Koncert je bil enkraten in občinstvo navdušeno.

Po koncertu smo poklepeta-
li med seboj in tudi s pevci.
Švedi so se pohvalili, da jim
je v Ljubljani in Sloveniji zelo
všeč. Nastopali so že prej v
Nemčiji, vendar jim je bilo
tukaj bolj všeč.

Večer je bil topel,
noč je že pokrila
zemljo (na Šved-
skem pa še ne), in
lepo je bilo videti
pred cerkvijo ude-
ležence v majhnih
skupinah, ki so se
pogovarjali med se-
boj. Ob Ljubljani je
bilo veliko ljudi, gostilne in okrepčevalnice so bile odprte, ljudje so uživali v poletni noči.
Res pravi dopust!

Brane Kalčevič

Stockholm

Kekčeva pesem

Jaz pa pojdem in zasejem
dobro voljo pri ljudeh.
V eni roki nosim sonce,
v drugi roki zlati smeh.

Kdor vesele pesmi poje
gre po svetu lahkkih nog,
če mu kdo nastavi zanko,
ga užene v kozji rog.

Jaz pa pojdem in zasejem
dobro voljo pri ljudeh.
V eni roki nosim sonce,
v drugi roki zlati smeh.

Jaz pa pojdem in zasejem
dobro voljo pri ljudeh.
V eni roki nosim sonce,
v drugi roki zlati smeh.

Bistri potok, hitri veter,
bele zvezde vrh gora,
gredo z mano tja do konca
tega širnega sveta.

Jaz pa pojdem in zasejem
dobro voljo pri ljudeh.
V eni roki nosim sonce,
v drugi roki zlati smeh.

RECEPTI – RECEPT

Rižota z jurčki (za 4 osebe)

Sestavine:

400 g jurčkov (svežih ali zamrznjenih)

1 čebula

400 g riža

1 l juhe (lahko iz jušne kocke)

2 dl belega vina

4 stroki česna

narezan peteršilj

Postopek:

Jurčke očistimo, operemo in narežemo na rezine. Čebulo sesekljamo. Segrejemo 2 žlici olivnega olja (lahko dodamo tudi žlico masla) ter čebulo prepražimo. Dodamo riž, ga rahlo zapečemo in zalijemo s tretjino juhe. Riž rahlo solimo in ga med neprestanim mešanjem rahlo vremo na majhnem ognju. Ko tekočina izhlapi, prilijemo vino in preostalo juho. Kuhamo, dokler se riž ne zmehča. Malo preden je riž kuhan, segrejemo v drugi posodi žlico olivnega olja in jurčke zapečemo. Začinimo jih s soljo, poprom, strtim česnom ter vmešamo v riž. Rižoto potresemo s peteršiljem.

Jesenska solata s kostanjem

Sestavine:

nekaj pečenih in olupljenih kostanjev

različna zelena solata (motovilec, endivija, radič, rukola)

1 korenček

Za preliv:

olivno olje

jabolčni kis

sol

popper

en strok česna

Postopek:

Očistimo in narežemo solato ter jo postavimo na večji globok krožnik ali v solatno skledo. Na solato naribamo korenček in vse skupaj prelijemo s prelivom, narejenim iz olivnega olja, jabolčnega kisa, soli, popra in strtega česna. Na koncu solato okrasimo s še nekaj pečenimi in olupljenimi kostanji.

Jogurtova sladica z malinami

Sestavine:

Biskvit:

5 jajc

150 g sladkorja

125 g moka

3 žlice vode

kozarec malinovca (ali drugega soka za navlažitev biskvita)

Sadna plast:

500 g zmrznjenega sadja (gozdni sadeži, lahko kaj drugega ... pred uporabo odtajamo)

3 dl mleka

vrečka želatine v prahu

sladkor v prahu (sladkate po svojem okusu)

Jogurtna plast:

1 kg grškega jogurta

0,5 l sladke smetane

vrečka želatine v prahu

sladkor v prahu (ali med)

maline

Vrhnja plast:

preliv za torte (rdeči, lahko tudi navaden in ga skuhate z malinovcem, da bo rdeče barve, ali dodate kapljo rdeče jedilne barve)

2 žlici sladkorja

Postopek:

Biskvit:

Ločimo rumenjake in beljake. Pol sladkorja, rumenjake in vodo stepamo, da dobimo svetlo rumeno zmes. Iz beljakov in pol sladkorja stepemo sneg, sladkor dodajamo postopoma. Nato rumenjako zmes zlijemo v sneg in previdno mešamo z lopatico tako, da maso rahlo dvigujemo. Nato postopoma dodajamo še skozi sito presejano moko, ki jo prav tako vmešamo z lopatico. Maso potem zlijemo v pravokoten pekač (mere približno 35 x 28 cm), ki smo ga prej obložili s peki papirjem, maso razporedimo od sredine pekača navzven. Pečico že prej segrejemo na 180 stopinj in pečemo 20 do 25 minut. Pečen biskvit vzamemo iz pekača, odstranimo peki papir in ga malo ohladimo (jaz sem ga po 15 minutah že uporabila). Pekač očistimo in damo vanj biskvit. Biskvit navlažimo s sadnim sokom.

Pripravimo sadno plast. Gozdne sadeže, mleko in sladkor v prahu dobro zmeljemo v mešalniku, nato pa zmes pretlačimo skozi cedilo (če vas zrnca gozdnih sadežev ne motijo, izpustite ta del). Dodamo želatino v prahu in dobro premešamo, lahko v mešalniku, da se želatina dobro premeša, potem pa zlijemo po biskvitu ter damo v hladilnik za približno 10 minut (toliko, da se sadna plast strdi).

Medtem naredimo jogurtno plast. Sladko smetano in želatino stepemo in jo primešamo k jogurtu. Mešamo z lopatko. Dodamo še sladkor v prahu, lahko tudi med ali kakšno drugo sladilo (kakor sladko želite). Model vzamemo iz hladilnika, jogurtno maso razporedimo čez sadno plast in maso poravnamo. Čez jogurtno plast razporedimo maline (ali drugo sadje) ter damo nazaj v hladilnik.

Ta čas po navodilih iz vrečke pripravimo tortni preliv (tukaj potrebujemo dve žlici sladkorja). Pecivo vzamemo iz hladilnika in po vrhu zlijemo tortni preliv ter damo spet nazaj v hladilnik, da se strdi še zgornja plast.

SMEH JE POL ZDRAVJA – ETT GOTT SKRATT FÖRLÄNGER LIVET

Kako spoznaš Gorenjca na plaži?

Objema vsakogar, ki se je namazal s kremo za sončenje.

* * *

Žena reče možu:

»Najin sin je zelo inteligenčen, zagotovo je dobil pamet od mene!«

Mož odgovori: »Se strinjam, meni je pamet ostala!«

* * *

Stranka pride k urarju in se pritoži: »Pred mesecem dni sem pri vas kupila uro, za katero ste zagotovili, da bo delala do moje smrti, ura pa se je že po treh tednih ustavila. Kako mi lahko to pojasnite?«

Urar odvrne: »Očitno ste bili takrat videti zelo slabi.«

* * *

Dva norca igrata Človek ne jezi se. Pa pravi prvi: »Šah mat!«.

Pa drugi odvrne: »Ne pa ni, ker pri taroku ni enajstmetrovk!«

* * *

Zbudi mož ženo in reče: »Daj vstani, poglej, kako lep dan je.«

Pa žena: »Daj pusti me še spati, vidiš, da sem utrujena.«

Mož: »Daj vstani, poglej kako lep dan je.«

Žena: »Daj pusti me pri miru, jaz bi še spala.«

Pa mož ponovno: »Pa daj vstani, no, tako lepo dan je. «

Žena: »Pa kaj me briga, kako lep dan je, jaz bi še spala...«

Mož: »Če si pa rekla, da boš nekega lepega dne šla!«

* * *

Pri pregledu ženske pacientke, doktor pravi:

»Vaše srce, pljuča, utrip srca in pritisk so v redu. No, sedaj pa še pogledjmo tisto fletno majhno stvar, ki vas ženske spravi v vse vrste problemov.«

Ženska se nemudoma začne slačit...

Doktor pa ji to prepreči rekoč: »Ne! Ne! Kar oblecite se nazaj. Samo pokažite mi jezik!«

* * *

Zakaj Slovenci toliko pijejo?
Radi so na tekočem.

* * *

Kaj je predrznost?
Če greš v Cankarjev dom in vprašaš, ali je Ivan doma...

* * *

Janezek je imel izpit v šoli! Učitelj ga vpraša:
»Janezek, povej mi, koliko žarnic je v tem razredu?«
Janezek vidi eno luč zato reče: »Ena.«
Učitelj pa: »Žal mi je, padel si, ker sem imel jaz še eno žarnico v žepu.«
Čez en mesec: »No, Janezek, povej mi sedaj koliko žarnic je v tem razredu?«
Janezek: »Dve žarnici.«
Učitelj pa: »Ne sedaj je pravilen odgovor ena, ker jaz nimam nobene v žepu!«
Janezek pa: »Jo imam pa jaz!«

* * *

Uslužbenec McDonalda je obiskal živalski vrt in na opičji kletki zagledal napis:
»Kdor opico spravi v smeh, prejme deset tisočakov. Kdor jo spravi v jok, dobi deset tisočakov. Kdor jo pa pripravi do tega, da se bo premaknila z mesta, na katerem sedi, dobi še trideset tisočakov.«
Uslužbenec je takoj poiskal odgovornega v živalskem vrtu in se javil, da bi rad zaslužil petdeset tisočakov. Spustili so ga k opici v kletko, uslužbenec McDonald«sa ji je nekaj šepnil v uho in opica se je nasmehnila. Nato ji je šepnil še nekaj in opica je zajokala. Ko ji je šepnil tretjič, je začela skakati po kletki. Ko je uslužbenec stopil iz kletke, so mu izročili denar in ga vprašali, kako mu je to uspelo.
»Prvič sem ji dejal, da sem uslužbenec McDonalda in se je zato nasmehnila. Ko se ji drugič šepnil v uho, sem ji povedal, da kot uslužbenec McDonalda zaslužim tudi denar, je pričela jokati. Ko pa sem ji predlagal, da bi se zaposlila pri nas, je začela bežati.«

* * *

Indijanček sprašuje mamo:
»Zakaj je moji starejši sestri ime Cvetoče češnje?«
»Zato, ker je bila spočeta takrat, ko so cvetele češnje.«
»Zakaj je pa mlajši sestrici ime Zahajajoče sonce?«
»Zato, ker se je to zgodilo, ko je sonce zahajalo. Sedaj me pa nehaj spraševati take stvari, Počena guma,« mu je rekla mamica.«

KVIZ – FRÅGESPORT

FRÅGESPORT

1.
Slovenien förklarades självständigt år 1991, men vilket datum?
2.
Den slovenska nationalsången skrevs av France Prešeren, när föddes han?
3.
Idrija är inte bara känt för sin spetsproduktion, utan även för deras...?
4.
Var finns världens äldsta vindruvsranka?
5.
Hur många besökare har Postojnagrottan totalt haft sedan att de öppnat?
6.
Vilket år fick Slovenien euro?
7.
Vilken färg har Lippizanerhästen när den föds?
8.
Hur många kommuner finns det i Slovenien?
9.
Under säsongen 2015 slog Peter Prevc världsrekordet i backhoppning. Rekordet höll visserligen bara en dag men hur långt hoppade han?

25 juni	1.
3 december 1800	2.
Kvicksilverbrytning	3.
Maribor	4.
37 miljoner	5.
2007 (1 januari)	6.
Svart/mörk	7.
212 st	8.
250 meter	9.

POTOPISI – SEMESTERMINNEN

POTEPANJE PO IRSKI

29. julija smo se z avtobusom odpravili proti Oslu in nato z letalom za Dublin. Zjutraj nas je šofer Gerald z avtobusom odpeljal z vodičko na ogled mesta. Mesto so ustanovili od Vikingov v sredini 9. stoletja (okrog leta 850). Poln je kulture, zgodovine in pivnic. Na popularni glavni ulici Temple Bar vsak večer po pivnicah igrajo irsko glasbo.

Zapustili smo Dublin in se odpravili na ogled svetovno najstarejše destilarno viskija – Kilbeggan, ki leži na sredi otoka. V tej tovarni izdelajo približno samo 4000 litrov viskija, ki je namenjen za prodajo v tamkajšnji trgovini, preostali viski proizvedejo drugje. Vse to delajo

še s starimi stroji, proizvodnja je za cel teden za eno serijo, ki se uskladišči in zatem začnejo znova. Seveda smo viski Kilbeggan tudi poskusili. Nadaljevali smo z vožnjo do Lisdoonvarna in po zajtrku naprej čez The Burren, kjer so gole skale z zelenjem, megla in vreme, ki se ves čas spreminja. Obiskali smo skale, ki segajo 200 m globoko, Cliffs of Moher, muzej, ki skoraj čisto pod zemljo, le okna restavracije je mogoče videti. Zatem smo šli naprej do mesta Limerick, kjer smo pohajali naokrog. Pot je vodila naprej do mesta Killarney. Zvečer

smo si ogledali Celtic Steps – ples, in uživali ob kozarcu temnega piva. V dvorani smo bili popotniki z vseh koncev sveta.

Sledil je obisk vrtov Muckcross Gardens, kjer imajo fontane boginj. Park je narejen v več različnih temah, od japonske do italijanske, imajo vrtnice vseh sort in ogromna drevesa, ki so visoka in široka. Popoldne smo šli do najstarejšega irskega mesta Waterford, ki je znan po izdelovanju kristalov. Kočni izdelki so čudoviti, saj tam dobijo naročila za vsa večja tekmovanja, kadar prireditelji potrebujejo kristalne pokale. V trgovini je bilo veliko izbire po kar dobri ceno. Waterford je tudi mesto, kjer se je rodil Kennedy – dedek ameriškega predsednika. V mestu ima John Kennedy spomenik in globus sveta z večno lučko.

Napotili smo se nazaj v Dublin in se v mestu Bray ustavili za ogled parka Powerscourt Gardens. In seveda za ogled tovarne, znane po dobrem temnem pivu Guinness že od leta

1759 leta, seveda so tudi še druge vrste piva. Ogledali smo si sedem nadstropij in seveda zavili tudi v trgovino s spominki, kjer smo nakupili majice in pivo. Z vrha je lep razgled na mesto Dublin. Podnebje je zelo različno in okrog Dublina smo videli njive s pšenico in krompirjem. Hiše so velike in lepe, obzidane s kamnom iz z predelov, kjer voda pronica čez skale in se lomi po širini. Vprašala sem o plačah, zaslužijo in dobijo izplačanih približno 3.000 evrov, dvosobno stanovanje v mestu pa lahko stane 1.700 evrov. Veliko je ovc, ki se pasejo po pobočjih na državni zemlji, njihovo volno pa nato predelajo v tople in lepe jopice. Irski so vesel narod, plešejo in pijejo pivo kar pred bari in se veselijo.

Ravno takrat, ko smo bili tam, smo zvedeli, da so direktorji bank, ki so pred leti povzročili bančno luknjo, dobili od 3-5 let zapora. Nekaj za zgled in, da bi se tudi zgodilo v Sloveniji.

Ker je Norveška zunaj EU, nas je vodička opozorila, da ne smemo prečkati meje s preveliko količino alkohola. 1 steklenica žgane pijače, 2 steklenici vina in 4 piva, kot v starih časih Evrope. Poleteli smo nazaj v Oslo in nato naprej z avtobusom do Göteborga, kjer smo se razšli z željo, da se spet kmalu vidimo. Če boste kdaj nameravali na Irsko, vzemite seboj adapter, ker vtičnice v sobah niso kot pri nas. Takšnega je mogoče kupiti pri Clas Ohlson ali pa na Irskem, le da ima ta samo eno vtičnico.

Polna sem lepih vtisov o celotnem potovanju, le vreme mi ni preveč ugajalo. Čisto modro nebo, čez 10 minut pa dež. Vodič Heinkki je povedal toliko zanimivih reči s pomočjo Geralda (voznika), da smo res zvedeli veliko. Navada je tudi, da se vozniku po končani vožnji izroči napitnina, kolikor vsak sam želi. Gerald je bil en res pravi kavalir, ko smo stopali iz avtobusa, je vsakemu dal roko in ga opozoril na visok rob ob cesti ali visoko stopnico. Upam, da bodo uredili še ogled severne Irske in Škotske. Gremo, kajne???

Marija Kolar

Letošnji dopust: izlet v Tolminska korita - Javorca - Vršič - Planica

Ko sva se s partnerjem poslovila od skupine pohodnikov v Idriji, kjer smo se imeli zelo prijetno 2 dni in pol, sva se odpravila še na svoje izlete.

Veliko let že načrtujem, da bi si ogledala Tolminska korita, vendar mi pač nikoli prej ni uspelo, in letos, ko smo že bili v teh koncih, sva se odpravila tja.

Peljala sva se proti Tolminu in približno 2 km od tam sva prišla na parkirišče Tolminskih korit. Dan je bil zelo vroč in zato sva si seboj vzela vodo ter zakorakala proti vходу. Plačala sva vstopnino in kaj kmalu zagledala to turkizno in slikovito Tolminko, ki je najnižja vstopna točka v Triglavskem narodnem parku (180 m nadmorske višine). Temperatura Tolminke, ki se po kratki poti izliva v Sočo, je komaj od 5 do 9 °C, toda v neki mali jami pod Hudičevem mostom je termalni izvir s povprečno temperaturo med 18,8 in 20,8 °C.

Sprehajala sva se ob Tolminki in je res bilo enkratno. Večkrat sem že bila v Vintgarju blizu Bleda, vendar se poti kar precej razlikujeta.

Po sprehodu sva se odpravila proti naslednji točki kar v bližini, in sicer do spominske cerkve Sv. Duha na Javorci.

To cerkev sem našla na spletu in takoj ko sem zagledala slike, sem se odločila, da si jo moram ogledati!

Ob cesti sva videla znak proti cerkvi, nisva pa natančno pogledala, kako daleč naj bi bila. Peljala sva se po gozdni ovinkasti makadamski cesti, ki ji kar ni bilo konca. Niti enega avtomobila nisva srečala in takrat sem pomislila, ali sva sploh na pravi poti? Naenkrat je čez

cesto ležala velika veja, da sem morala iz avta in jo potegniti stran, predeno sva se lahko odpeljala naprej. Po približno po 20 minutah po tej cesti, ne da bi srečala kakšen avtomobil, sva se že res obupovala in takrat je končno prišel nasproti neki avtomobil in sem vprašala, ali je res tukaj kakšna cerkev? Ja, seveda je, je rekel, še dva kilometra in bosta tam. Peljala sva se naprej in zagledala prazen parkirni prostor. Vodo, klobuk, fotoaparati v torbo in greva počasi do poti, ki je vodila do cerkve. 20 minut sprehoda po strmi poti in končno zagledava to enkratno in čudovito cerkev. Videti je bila kot razglednica, ovce na paši, zeleno, kamor koli si pogledal, cerkev spredaj in Alpe zadaj!

Cerkev Sv. Duha se nahaja na Javorci, na 571 metrih nadmorske višine. Zgrajena je bila kot spominska cerkev za padle vojake na Soški fronti (1915-1917). Leta 1916 so Avstro-Ogrski vojaki zgradili to cerkev v 8 mesecih in na zunanjih stenah so med okni v fresko naslikani grbi vseh dežel Avstro-Ogrske ter na »lesenih listih« knjige je vžganih 2.564 imen umrlih vojakov, ki so padli po okoliških hribih.

Kot najlepši spomenik 1. svetovne vojne na ozemlju Republike Slovenije se je cerkev leta 2007 uvrstila med zgodovinske spomenike, ki nosijo znak evropske kulturne dediščine.

Tukaj sva ostala kar nekaj časa in v cerkvi je bil vodič, ki nama je povedal o zgodovini cerkve. Res je bila tako čudovita, izredno lepa kamnita cerkev, posebna pa je tudi zato, ker so jo zgradili na takšni legi, torej na manj dostopni.

Ko sva se končno poslovila od cerkvice, sva izmerila, da sva se kar 6 km vzila po gozdu!

Moram pa reči, da je vredna vsakega metra vožnje po makadamu.

Obljubim, da vam ne bo žal ogleda!

Opomba uredništva: Fotografijo cerkvice smo izbrali za zadnjo stran našega glasila. Hvala, Marjana!

Po teh dveh nepozabnih ogledih je bila ura že pozno popoldne in zadnji čas za kosilo. Ker sva bila na poti proti Vršiču, sva se ustavila v Kobaridu in v piceriji Soča, kjer imajo enkratne pice.

Po kosilu sva šla naprej proti Bovcu, kjer sva nameravala prespati, vendar bilo je tako polno turistov, da nisva našla primerne prenočišča. Kot kaže, je v gorskem svetu vedno več turistov. Peljala sva se naprej do manjše vasice, kjer sva prespala in se zgodaj zjutraj odpravila proti Vršiču, 1.611 m. Čeprav sva bila zgodnja, je že bilo veliko ljudi. Največ tujih registracij avtomobilov, vendar tudi veliko Slovencev, ki so odhajali na različne konce v gore. Po počitku sva nadaljevala pot po serpentinasti cesti do Kranjske Gore in od tam do Planice!

V Planici že nisem bila kakšnih 7-8 let. Joj, kako se je spremenila, skoraj je nisem prepoznala!

Na novo zgrajene smučarske skakalnice in vsega skupaj jih je celih 8, od otroških do letalnice.

Ob letalnici, s katere skačejo do približno 255 m, so bile stopnice in sva se kar hitro odločila, da morava do vrha. 1.350 stopnic in sva dosegla vrh letalnice. Ne morem verjeti, kako si upajo od tu skakati, grozljivo je že samo pogledati dol, kaj šele, da bi skakal!!!

Na tej najvišji skakalnici se je od leta 2015 mogoče celo spustiti po jeklenici, ki je tako najstrmejši (zip-line) spust na svetu, polet je dolg 566 m, ob tem pa se doseže hitrosti do 85 km/h v zgolj nekaj sekundah. Videla sva seveda 2 Japonca, ki sta šla na žico, verjetno je njun najljubši skakalec njun rojak Noriaki Kasai.

V dveh dneh sva res veliko videla in doživela. Slovenija je mala in si je mogoče veliko ogledati v kratkem času.

Na poti »domov«[»] proti Celju sva se seveda ustavila na Bledu na kremni rezini (kremšniti) in na krofih na Teharju. Same dobrote.

Naslednje leto bo pa gotovo še kaj novih ogledov.

Marjana Ratajc

ŠPORT – SPORT

Zlato v Riu! Tina Trstenjak po stopinjah Urške Žolnir

Tina Trstenjak je osvojila zlato olimpijsko medaljo! V finalu kategorije do 63 kg je z iponom premagala Francozinjo Clarisso Agbegnenou in kronala nov nepozaben dan slovenskega juda. To je prva slovenska medalja na igrah v Riu, dvajseta na poletnih olimpijskih igrah in nadaljevanje tradicije sijajnih judoistk. Četrtrič zapored (Urška Žolnir v Atenah 2004 in Londonu 2012, Lucija Polavder v Pekingu 2008) se bo slovenski judo z olimpijskih iger v domovino vrnil z medaljo. Tina Trstenjak je na olimpijskem prestolu nasledila prav svojo vzornico Žolnirjevo, ki se je po londonskem zlatu poslovila od tatamijev in postala trenerka novega vala.

V zadnjem boju je 25-letna Celjanka še enkrat dokazala, zakaj je številka ena v svoji kategoriji. Ko dobi pod sebe nasprotnico, se v dvajsetih sekundah nobena ne more rešiti iz uničujočega objema, kar je izkusila tudi Clarissa Agbegnenou, svetovna prvakinja iz leta 2014. Po minuti je Trstenjakova močni nasprotnici »podelila« juko, kar ji je dalo zagon za novo akcijo, po kateri je Francozinja obležala povsem nemočna. Fantastičen ipon, prvič ta dan nasmeh na obrazu izjemne Tine Trstenjak in trenutki za slovensko športno zgodovino ...

Vir fotografije: <http://www.rtv slo.si/sport/sportni-sos/tina-trstenjak-ena-od-le-osmih-judoistov-ki-imajo-združene-vse-naslove/400018>

Vasilij Žbogar, slovenski jadralec, * 4. oktober 1975, Koper.

Žbogar živi v Izoli in je član Jadralnega kluba Burja. Njegova trenerja sta Trevor Millar in Marzio Brada. Do leta 2009 je tekmoval v razredu laser, nato v razredu finn.

Njegovi konjički so tenis, namizni tenis in nogomet. Trenutno študira marketing v Kopru. Govori slovensko, italijansko ter angleško. Z jadranjem se je začel ukvarjati pri 9 letih, ker ga je k temu spodbudil oče.

Postal je prvi Slovenec z olimpijsko medaljo v jadrnanju. V Atenah leta 2004 je osvojil bron, v Pekingu leta 2008 pa srebro.

Pri 40 letih je 16. avgusta 2016 na Olimpijskih igrah 2016 v Riu de Janeiru osvojil še svojo tretjo olimpijsko medaljo, drugo srebrno.

Vir fotografije: <http://siol.net/galleries/gallery-176795/?image=1>

OBVESTILA– MEDDELANDEN

Popravek članka »Predstavitev Slovenije, slovenske kulinarike in slovenskih ljudskih pesmi na praznovanju dneva Evrope v Stockholmu«, ki je bil objavljen v Slovenskem glasilu št. 55 (junij 2016).

Veleposlaništvo RS v Kopenhagnu je v članku navedlo, da je bila predstavitev Slovenije na praznovanju dneva Evrope organizirana v tesnem sodelovanju s slovensko skupnostjo v Stockholmu. Pri tem bi radi posebej poudarili, da je bilo v tem kontekstu mišljeno, da je bila predstavitev organizirana v tesnem sodelovanju s Slovenskim društvom Stockholm.

S tem popravkom ponovno izražamo zahvalo njihovem vodstvu, gospe Viki ter njhovima članicama Andreji in Martini za pomoč na stojnici, ter ga. Anici za odlično potico, s katero smo postregli obiskovalcem.

Veleposlaništvo RS v Kopenhagen

Krajše povabilo od naše bralke Alenke, ki pa vsebuje zelo pomembno sporočilo:

Takole nam piše: Naše rojakinje naj 15. oktobra izkoristijo izredno priložnost in se udeležijo informativnega dne s preventivnim namenom spoznavanja zdrave dojke. Zame je to še posebnega pomena, saj sem pobudnica te ideje, ki se bo sedaj končno uresničila:

15. oktobra vabi mesto Landskrona (v nadaljevanju je program v švedščini):

Kvinnohälsa i fokus – lär känna dina bröst

En heldag på Landskrona teater med föreläsningar, utställningar och praktiska övningar för att bättre lära känna sina bröst.

Trots att antalet bröstcancerfall ökar i Sverige är det få kvinnor som lärt sig att undersöka sina bröst. Med föreläsningar, utställningar och övningar erbjuder Landskrona stad den 15 oktober 2016 alla kvinnor en möjlighet att i förebyggande syfte lära sig mer om brösthälsa.

V SPOMIN – IN MEMORIAM

Janez Slebič, Göteborg

Janez se je rodil 7. novembra 1928 v vasi Dolenci v Prekmurju. Tam je preživel svoje otroštvo pri starih starših. Komaj dva tedna starega ga je oče zapustil in se za bolj-šim koščkom kruha podal v Argentino.

Šola in cerkev sta bila blizu njegovega doma, zato je bil zelo dolgo tudi ministrant, kjer je v cerkvi stregel gospodu župniku. Pomagal je streči pri sv. maši, ko je bilo treba oditi na previdevanje, ali ko je bil krst ali poroka. Tisti časi so bili seveda zelo drugačni.

Osemletko je končal doma v Dolencih. Kasneje je bil v šoli za gasilskega poveljnika, kjer je bil aktiven. Tam je bil prvi, ki je učil ženske gasilke, kako se gasi požar in kaj vse je potrebno vedeti glede tega. Pozneje je v življenju srečal Veroniko, svojo bodočo ženo, kjer je pri njej doma pomagal na kmetiji. Poročila sta se v Markovcih 15. novembra 1953. leta, kjer je našel svojo nevesto in življenjsko spremljevalko. Istega leta 25. novembra se je rodil sin Janez. Drugi otrok, ki je obogatil njun zakon je bil sin Drago, ki se je rodil 12. junija 1955. Za njim pa je prijokala na svet Marija, ki ji pravimo Dragica, ki se je rodila 3. aprila 1957 v Markovcih v Prekmurju.

V tujino je Janeza, Veroniko in Marijo pot odpeljala 1960. leta, a na Švedsko so prispeli leto dni pozneje, in sicer v Hällefors v Värmlandu. Leta 1962 sta s pomočjo Rdečega križa prišla za njimi tudi sinova Janez in Drago. Ata Janez je bil zaposlen v SKF Hellefors Jernverk. Še isto leto na jesen se je končno vsa družina preselila v Gamlestan v Göteborg. Tam se je zaposlil v SKF, kjer je sedež tovarne najbolj znanih in kvalitetnih ležajev na svetu zaradi kvalitete švedskega jekla.

Otroci so začeli obiskovati šolo v Gamlestanu, Janez v drugi razred, Drago pa v prvi razred. Pozneje se jima je pridružila še sestra Marija. Janez sedaj uči na gimnaziji. Drago je naprej končal za IT inženirja, sedaj pa ima zasebni servis za kopirne stroje. Marija pa je pri podjetju Higab odgovorna za stranke.

Leta 2003 sta Veronika in Janez, v krogu svojih dragih domačih in v krogu rojakov v župniji Kristusa Kralja vesoljstva slovesno praznovala zlato poroko.

Janez je bil ves čas tudi čevljar, popravljaj je čevlje. Njegov poklic spominja na rojaka Felixa Cankarja, ki so ga mnoga leta nazaj srečevali rojaki v Göteborgu. Felix je Janezovega očeta celo dvakrat obiskal v Argentini, ki je bival daleč stran od njega, približno toliko, kot je razdalja od Švedske do Slovenije. Cankar je tudi večkrat obiskal Janeza in njegovo družino na Švedskem.

Od leta 1972 do leta 2005 je družina stanovala v Lilleby. Od tam pa so se preselili na Torslando. Janez in Veronika sta kar lepa leta skupaj uživala zasluženi pokoj. Žena Veronika mu je stregla, posebej zadnja leta, ko je bil potreben še večje oskrbe.

V krogu svojih domačih je v Sahlgrenski v petek, 27. maja 2016 hitro popoldan prejel sveto popotnico in zvečer istega dne je zatisnil oči ter odšel po večno plačilo v nebesa. Dan po njegovi smrti je bila majhna skupina rojakinj, skupaj z njihovim duhovnikom Zvonetom na romanju v Oskarström in takrat so zvedeli za Janezovo smrt. Pokojnega rojaka ter njegovih domačih so se spominjali v molitvi rožnega venca ter pri sv. maši.

Od pokojnika so se poslovili s pogrebno sv. mašo in pogrebom 17. junija 2016 v Torslanda gamla kyrka in nato na tamkajšnjem pokopališču.

Martin Hozjan, Malmö

Na Vernih duš dan leta Gospodovega 1924 se je na Hotizi v Prekmurju rodil kot eden izmed dveh otrok Martin Hozjan. Starši so bili kmetje in verni prekmurski katoličani.

Tinek in Anika, kakor so ju klicali njuni prijatelji in rojaki na južnem Švedskem, sta se leta 1957 poročila v lagerju v Avstriji, kamor sta pribežala iz stare Juge, iz katere so zbežali mnogi dobri rojaki, ker doma niso videli neke prave prihodnosti zaradi komunističnega režima. V lagerju se je rodila njuna hči Zdenka, s katero sta naslednje leto že pripotovala na Švedsko. Tinek se je zaposlil kot zidar, mama Anika pa je delala v tovarni nogavic v Malmö. V tem mestu so srečali in prijateljevali ves čas tudi Ciglarjevimi, s katerimi so bili veliko skupaj.

Tinek in Anika sta bila tudi pri ustanovitvi SKD Planika, kamor sta rada zahajala vse do bolezni, ki jima je onemogočila nadaljnje druženje v društvu. Nista bila pozabljena, saj so ju obiskovali rojaki in tudi slovenski dušni pastir, ki ju je zadnjič obiskal v mesecu juniju in jima prinesel sv. obhajilo. Kdo bi si misli, da bo s Tinekom to zadnje srečanje.

Leta 1965 je družina Hozjan bila obdarjena še z Zdravkom, ki pa je bil bolan in je potreboval nenehne oskrbe, veliko časa in moči, kar sta starša delala z veliko ljubeznijo. Z njim sta tudi potovala ter romala celo v Vadsteno, od koder se jih spominjajo rojaki na Švedskem. Leta 1993 ga je Bog poklical k sebi in tako sta Tinek in Anika ostala sama. Zelo težko sta sprejela to preizkušnjo v življenju, posebej še Anika. Hčerka Zdenka se spominja, da so često odhajali na počitnice in dopust v Slovenijo, kjer sta Tinek in Anika uživala v lendavskih gorica in kjer so ju obiskovali njuni sorodniki in prijatelji.

Pogrebna sv. maša za Martina Hozjana je bil v sredo 24. avgusta v S:ta Gertruds kapell na Östra kyrkogården, kjer je bil nato rajni tudi pokopan na katoliškem delu pokopališča, kjer od leta 1993 počiva tudi sin Zdravko.

PISMA BRALCEV – LÄSARNAS BREV

PAZI NA SRCE

Okrog 90 % srčnih kapi (infarktov) se zgodi zgodaj zjutraj! To nevarnost je mogoče zmanjšati, če popijemo kozarec ali dva vode, preden ležemo k počitku.

Vode pijte veliko, **OBVEZNO PA JO PIJTE:**

- 1 kozarec, 2 dl vode, ko se zbudimo - pomaga aktivirati notranje organe;
- 1 kozarec, 2 dl vode 30 minut pred obrokom pomaga pri prebavi;
- 1 kozarec, 2 dl vode pred kopanjem - pomaga znižati krvni tlak;
- 1 kozarec, 2 dl vode pred spanjem - pomaga pri preprečevanju možganske ali srčne kapi!

INFARKT JE hinavsko prikrita stvar.

Pretirano znojenje je prvi znak.

BOLEČINE V PRSIH? NIKAR LEŽATI, TEMVEČ SEDETI.

Zelo resne informacije, ki ti lahko rešijo življenje! Potrebno je tudi, da vsak član tvoje družine ve za te informacije, da vedo kako pravilno ukrepat v primeru, če se to zgodi tebi ali komu od bližnjih. Prej ali slej - bodi pripravljen/-a.

ASPIRIN

Do sedaj nismo vedeli, da oseba, ki se ji to zgodi, ne sme ležati, temveč mora sede počakati na rešilce.

Informacija za srčni napad:

NOVI ASPIRIN - zelo resna stvar!

Obvestilo za vse: kupite in imejte pri sebi vedno škatlico ASPIRINA, imejte eno tudi v svojem avtomobilu, v denarnici, aktovki, ob postelji, itd ...

NUJNO PREBRAT

Narediti nekaj, s čimer lahko pomagamo sami sebi. Dobro je vedeti, da BAYER izdeluje nov kristalni aspirin, ki se stopi pod jezikom. Ta deluje mnogo hitreje kot navadna tableta. Zakaj je treba imeti Aspirin zraven postelje?

O SRČNIH NAPADIH

Poleg bolečine v levi roki so znani tudi drugi simptomi srčnih napadov. Zavedati se moramo da je to lahko tudi intenzivna bolečina brade, pa tudi slabost in močno potenje, bolniku gre morda na bruhanje, toda ti simptomi se kažejo v redkejših primerih.

Pripomba: lahko se zgodi, da sploh ni bolečine v prsih v primeru infarkta .

Večina ljudi (okrog 60 %) , ki so imeli srčni napad med spanjem, se sploh niso prebudili. Toda pogosto se zgodi, da vas huda bolečina zbudi iz spanja.

Če se to zgodi:

Takoj raztopite dva aspirina v ustih in ju popijte z malo vode.

Takoj zatem:

POKLIČI 112 in povej:

- imam srčni napad

- vzel/-a sem dva aspirina

Telefoniraj sosedu ali članu družine, ki živi blizu, sedi na stol ali fotelj blizu vhodnih vrat in čakaj na njihov prihod.

Pripravil: Alojz Macuh

ALI STE VEDELI, KAKO NA NAS VPLIVA KOZAREC RDEČEGA VINA?

Čezmerno pitje alkohola je zdravju izjemno škodljivo. Kakšen učinek pa ima na naše telo 1,5 dl rdečega vina?

Presenečeni boste! Slovenci v povprečju pijemo absolutno preveč. Toda kozarec rdečega vina tu in tam si privoščimo brez slabe vesti, saj pozitivno vpliva na naše zdravje.

Vino - starodavno zdravilo >Med vsemi pijačami je vino najbolj koristno, med zdravili najbolj okusno in med živili najbolj prijetno.< To je že okoli leta 100 zapisal grški zgodovinar in filozof Plutarh, pa še kako prav je imel! Slovenija je tradicionalna pridelovalka odličnih vin. Naši vinarji iz grozdja ustvarjajo prave umetnine. Poleg tega, da v vinih okusimo božanske arome, ima pitje vina v zmernih količinah tudi ogromno pozitivnih učinkov na naše zdravje. Poglejmo si kakšne.

Z rdečim vinom nad raka

Polifenoli v vinu zmanjšujejo pojavnost raka na pljučih, dojkah, prostati in debelem črevesju. Prav tako zmanjšujejo pogostnost srčno-žilnih obolenj, pojav diabetesa in kapi. Dobro je vedeti, da je v rdečem vinu mnogo več polifenolov kot v belih vinih.

Vino je tudi edina alkoholna pijača, ki vsebuje flavanole. Ti preventivno vplivajo na srčno-žilna obolenja. Lepo rdečo barvo dajejo vinu antociani. Gre za farmakološka sredstva, ki imajo lastnosti potencialnih kemo-preventivnih spojin. Te vsebuje tudi rdeč paradižnik.

Resveratrol v vinu pa deluje preventivno v vseh treh fazah nastajanja rakavih obolenj.

Vino je močan antioksidant. Ali ste vedeli, da je antioksidativna aktivnost enega kozarca rdečega vina (150 ml) enaka:

- 12 kozarcem belega vina
- 2 skodelicam čaja
- 5 jabolkom
- 100 g česna
- 3,5 kozarcem soka črnega ribeza
- 500 ml piva
- 7 kozarcem pomarančnega soka
- 20 kozarcem jabolčnega soka

No pa ga dajmo, prijatelji ! Na zdravje!

Pripravila: Gusti Budja Bencek

Slovensko GLASILO – Slovenska BLADET

Izdajatelj / Utgivare: Slovenska zveza / Slovenska riksförbundet i Sverige
Box 145, 731 23 Köping

Predsednik / Ordförande: Alojz Macuh; slovenska.riksforbundet@gmail.com

NASLOVI – ADRESSER

KLUB KULTURE SLOVENIJA

Preds: Karli Zunko
c/o Karli Zunko,
Norra Torggatan 17, 640 30 Hälleforsnäs
slovensko.drustvo@gmail.com

SKD FRANCE PREŠEREN

Preds. Lado Lomšek, 031-46 26 87
c/o Lomšek
Stora björn 33, 415 16 Göteborg
ladolomsek2@gmail.com

IVAN CANKAR

Preds. Ivan Zbasnik, 035- 21 12 94
Meteorvägen 17, 302 35 Halmstad
il.zbasnik@bahnhof.se

SD PLANIKA

Preds. Rudolf Belec, 040-21 80 84
V:a Hindbyvägen 18, 214 58 Malmö
belec54@gmail.com

SD SIMON GREGORČIČ

Preds. Alojz Macuh, 0221-185 44
Scheelegatan 7, 731 32 Köping
aa.macuh@gmail.com

SD STOCKHOLM

Preds. Vika Lindblad, 08-89 74 96
C/O Kisovec
Rosendalslinga 3, 186 33 Vallentuna
vikilindblad@gmail.com

KD SLOVENIJA

Preds. Janez Rampre, 073-344 95 27 Vall-
movägen 10, 293 34 Olofström
janez.rampre@oktv.se

PEVSKO DRUŠTVO ORFEUM

Preds. Avguštna. Budja
C/O Bencek-Budja
Hantverkarg. 50, 261 52 Landskrona
budja@bredband.net

SLOVENSKI DOM

Preds. Jože Zupančič, 031-98 19 37
Parkgatan 14, 411 38 Göteborg
marianne.ratajc@bygggnads.se

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA

Parkgatan 14, 411 38 Göteborg
Zvone Podvinski, 031-711 54 21
zvone.podvinski@rkc.si

SLOVENSKO VELEPOSLANIŠTVO

Amaliegade 6, 2. Floor
1256 Köpenhamn, Danmark
Tel: 0045 33 73 01 20, 0045 33 73 01 22
Faks: 0045 33 15 06 07
vkh@gov.si

Tisk/tryck: Grafika Gracer d.o.o., Celje, Slovenija/Slovenien

